

אור הנר

עורך: נריה אטון

י"ה תמוז תשפ"ג

כניסת שבת: 19:31

יציאת שבת: 20:22

רבינו תם: 21:17

הזמנים לפי אופק באר שבע

פרשת פינחס

דבר העורך

"לכן אמור הנני נותן לו את בריתי שלום.

והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהונת עולם תחת אשר קנא לאלוקיו וכפר על בני ישראל"

אומר המדרש: (רבה כ"א, א) "אמר הקב"ה, בדין הוא שיקבל שכרו".

בפרשתנו התורה מספרת על מעשה גבורתו של פינחס שקינא את קנאת ה' ועצר את המגיפה הגדולה שהשתוללה בעם ישראל, ולכן מבטיח לו הקב"ה שכר כגמול על המעשה שעשה, "הנני נותן לו את בריתי שלום" - פינחס הוא אליהו שלא טעם טעמה של מיתה.

ונשאלת השאלה: הגמרא במסכת קידושין (לט:) מסבירה שאת השכר של הצדיקים שמקבלים כתגמול על מעשיהם, הם מקבלים רק בעולם הבא, ולא בעולם הזה, אם כן מדוע פינחס קיבל שכר בעולם הזה.

וביאר ה"משך חכמה" כשפינחס קינא את קינאת ה', הוא תיקן שני תיקונים: א. תיקון בבין אדם למקום. פינחס תיקן את פגם חילול ה' הנורא שהיה על ידי זמרי. ב. תיקון בבין אדם לחבירו. בזמן שפינחס קינא את קינאת ה' המגפה שכבר כילתה חלק ניכר בבני ישראל נעצרה. ואומנם שאת שכר המצוות בעולם הזה לא מקבלים - כל זה במצוות שבין אדם למקום, אבל במצוות שבין אדם לחברו מקבל עליהם שכר גם בעולם הזה וגם בעולם הבא, ומאחר שפינחס גמל טוב עם בני ישראל על כן מגיע לו לקבל את שכרו.

ללמדנו שכר הטוב של גומלי חסדים המיטיבים לאחרים שמקבלים שכר גם בעולם הזה וגם בעולם הבא.

נמצאים אנו בימים בהם אנו מתאבלים על חורבן בית המקדש, וידועה הגמרא ביומא (ט:) שמסבירה שכל הטעם שנחרב בית המקדש השני, אך ורק משום שלא היו אוהבים אחד את השני ולא היו עוזרים זה לזה, אלא ההפך, היו שונאים זה את זה.

אחד מחמישה דברים שאירעו לאבותינו בי"ז בתמוז הינו "נשתברו הלוחות", ורמז יש בזה כי שני הלוחות היו מחולקים: בלוח הראשון מצוות בענייני בין אדם למקום [אנכי ה' לא יהיה לך], ובלוח השני

מצוות בענייני בין אדם לחברו [לא תרצח' לא תגנוב]... וזה הפירוש "נשתברו הלוחות", שחילקו ביניהם, וקיימו רק את חלק התורה שבין אדם למקום, ואילו בבין אדם לחברו זלזלו לגמרי... (באר הפרשה)

סיפר הרב הקדוש רבי משה צבי מסווראן זיע"א: אשה אחת מאנשי העיר נכנס בה גלגול (דיבוק), ואותו רוח דיבר מתוך האישה, והיה מבקש שיתקנו את נשמתו בזה שיאמר עם מנין אנשים תהלים לעילוי נשמתו, ורק אז יצא, והיה לאותה אישה צער רב מזה.

הביאו אותה לפני הרב מיחאדיה, ביקש ממנו הרב שיספר לו למה נענש להתגלגל בעולם? סיפר הרוח בימי חיי הרביתי לחטוא, ברם התחרטתי על מעשי וחזרתי בתשובה גמורה. כשהגיעה שעת להיפטר מהעולם נפטרתי מתוך תשובה. בבואי לפני בית דין של מעלה נוכחתי כי אכן תיקנתי את חטאי, זולת חטא אחד שלא שמתי אל לבי לשוב עליו, ודווקא חטא זה טורדני מעולם האמת, וממנו אין לי מנוחה עד היום הזה.

ומעשה שהיה כך היה: פעם אחת ראיתי אברך בן תורה שעמד סמוך לחמיו ואמר פרקי תהלים, בהגיעו לפסוק מסוים טעה בהגייתו, צחקתי ממנו בפני חמיו ואמרת: הטועה בהגייה בן תורה יחשב? נכלם האברך מאוד. ועבירה זו שלא ייחסתי לה כל עניין, חוסמת בעדי את הכניסה לגן עדן, אף על פי שנטהרתי מכל עוונותי והנני נע ונד ומגולגל בעולם בגלל עוון זה.

לא יאומן!!! רק בגלל שפעם אחת צחק על אדם, נשמתו מתגלגלת בעולם הזה!!!

למדים אנו כמה עלינו להיזהר במצוות שבין אדם לחבירו, להרבות אהבה ואחוה בעם ישראל, ובוודאי בזכות זו נזכה לביאת משיח צדקנו ובנין בית מקדשנו במהרה בימינו אמן, שבת שלום ומבורך.

פניני הכהן איש חי

למילה שלימה. דבר נוסף מחדשת הגמרא: "אף על פי שגזירת נביא חוזרת - גזירת אורים ותומים אינה חוזרת", כלומר נבואת הנביא קיימת אפשרות שתבטל, כמו נבואת יונה שהתנבא שניווה תהפך, ומכיוון שחזרו בתשובה נסלח להם, אך גזירת האורים ותומים אינה בטילה לעולם.

לאור זאת נוכל לפרש את תפילת דוד המלך ע"ה בתהלים (פ"ו, י"ז): "עשה עימי אות לטובה" "אות" ראשי תיבות אורים ותומים, דוד המלך ע"ה מעתיר לפני הקב"ה שיודיע לו שהוא דורש את טובתו, אך שהודעה זו לא תבוא על ידי נבואת הנביא, שזו אפשר שתבטל, אלא על ידי אורים ותומים שהם ה"אות", שבכך יוכל דוד להיות סמוך ובוטח שלא תבטל ההבטחה לעולם.

אור החיים על הפרשה

אהרן הכהן" ללמדנו שלאחר מעשה פינחס נוצר שלום בין עם ישראל לאהרון. שעמד פינחס בן בנו ופדה נפשות כל ישראל, שנאמר: "ולא כליתי את בני ישראל", למדים אנו מפסוק זה שאילולי פינחס היו כלים ח"ו.

וכן אמרו חז"ל במדרש (תנד"א פ"ד) שהיה אהרן עומד ומתקן והיה מלמד כל ישראל תורה ומעשים גדול בעיקבות חטא העגל, מכיוון טובים, רואים מכאן שהיה נחשב על אהרון הקלקול שגרם במיתת רבים גדולה ומתו רבים בישראל. לכן אמרה התורה "פינחס בן אלעזר בן

"ולפני אלעזר הכהן יעמד ושאל לו במשפט האורים לפני ה"

השאלה באורים ותומים דומה לשמועת הנבואה מפי הנביא, שבשניהם האדם מקבל תשובה מבורא עולם, בה הוא מודיעו את הדרך אשר ילך בה ואת המעשה שיעשה. הגמרא במסכת יומא (ע"ג) מתארת כיצד שואלים באורים ותומים: השואל פניו כלפי הכהן, והנשאל פניו כלפי האורים ותומים. בהמשך מסבירה הגמרא כיצד יודע הכהן מהי התשובה שהתקבלה, ונחלקו בכך רבי יוחנן וריש לקיש: אחד סובר שהאותיות שמחן נוצרת התשובה היו בולטות להן מתוך אבני החושן והכהן מצרפן ברוח הקודש לכדי מילים שלימות, והשני סובר שהיו האותיות נעקרות ממקומן ומצטרפות מאליהן

"פינחס בן אלעזר בן אהרן הכהן" הקשה ה"אור החיים" הקדוש: מדוע מזכירה התורה גם את אביו וסביו של פינחס בפסוק?

מתרץ האור החיים הקדוש ב' תירוצים: א. התורה רצתה שיזכרו את אבותיו של פינחס לטובה בעקבות מעשיהם הטובים, לכן הוזכרו יחד עם פינחס.

ב. על אהרון הכהן היה קיטרוג גדול בעיקבות חטא העגל, מכיוון שלאחר חטא העגל היה מגיפה גדולה ומתו רבים בישראל. לכן אמרה התורה "פינחס בן אלעזר בן

פרפראות לתורה

"ויקרב משה את משפטן לפני ה'" רבים מחכמי ישראל תוהים: על שום מה הגיש משה את משפט בנות צלופחד "לפני ה'", ולא השיב בעצמו על שאלתן ובקשתן?

לדברי חז"ל במסכת סנהדרין (ח.נ): נענש כאן משה על דברי הרהב שהשמייע באוזני העם: "והדבר אשר יקשה מכם תקריבון אלי" (דברים א, י"ז) והיה לו לומר: "תקריבון לפני השכינה". לכן נתעלמה ממנו ההלכה בשאלת בנות צלופחד, והוצרך להגיש את משפטן לפני ה'.

לדעת רבי יוסף באבד, בעל ה"מנחת חינוך", נמנע משה מלפסוק בעצמו דינו של בנות צלופחד, שלא להיכשל חלילה בנטילת שוחד. שהרי לא רק "שוחד ממון" אסור לו לדיין ליטול, אלא אפילו "שוחד דברים", כמובא במסכת כתובות (ק"ה) ובחושן משפט סימן ט'. וכאשר באו בנות צלופחד אל משה ואמרו לו: "אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה הנועדים על ה' בעדת קרח כי בחטאו מת..." (כ"ז, ג) - רמזו בכך הבנות, שאביהן לא נטל חלק במחלוקת קורח ועדתו ולא התייצב מעולם נגד הנהגת משה ואהרון. בדברים אלה היה שמץ של "שוחד דברים", ובדין פסל עצמו משה מלישב בדין של בנות צלופחד...

"מועדי ישראל"

אומר האדמו"ר רבי ישראל מרוזין: מצינו בספרים הקדושים, שבבוא הגאולה השלמה לישראל היה שבעה עשר בתמוז יום ראשון של חג, ותשעה באב יהיה יום אחרון של חג, וימי "בין המצרים" ישמשו ימי "חול המועד", ככתוב נבואת הנחמה של ירמיהו (ל"א, י"ב): "הפכתי אבלם לששון". וכשאנו קוראים בימי "בין המצרים" את פרשת המועדים ב"פינחס", בה מפורטים הקורבנות שהיו קרבים בימים שבת המקדש היה קיים, מתעורר ליבם של ישראל לשוב בתשובה שלמה, כדי לקרב את הגאולה השלמה ובנין בית המקדש.

"זאת עלת חדש בחדשו"

חכמי ישראל דורשים פסוק זה - העוסק בקורבנות הקרבים בראשי חודשים - מלשון חידוש ושינוי, וכך אומרים: צריך אדם לחדש את ראש חודש בלבשת בגדים מיוחדים

ינית בת רחל
דבורה בת
אביגיל
ת.נ.צ.ב.ה

ארלט חנה
בת פריחה
רחל ע"ה
בת לאה תחי'
ת.נ.צ.ב.ה

דוד (עמרם)
בר עיישה
ת.נ.צ.ב.ה

לאה בת סוליקה
רביבו ז"ל (ה"ד)
ת.נ.צ.ב.ה

מז"ד
רבי אלעזר אבוחצירא
בן שמחה
רבי עובדיה יוסף
בן ג'ורג'יה
רבי יודם מיכאל אברג'ל
בן דינה
ת.נ.צ.ב.ה

הלכות ימי בין המצרים

חלק א'

ימי בין המצרים חלים מ"ז בתמוז עד תשעה באב, ומחולקים בהלכותיהם לארבעה חלקים:

1. מ"ז בתמוז עד ראש חודש אב.
2. מראש חודש אב עד שבוע שחל בו ט' באב.
3. משבוע שחל בו ט' באב עד ט' באב.
4. ט' באב.

ישנם דברים האסורים בימי בין המצרים משום מנהגי אבלות, אך הדבר תלוי באיזה פרק זמן מתוך ימי בין המצרים נמצאים, כאשר יבואר להלן.

נישואין

יש הנוהגים שלא להתחתן מ"ז בתמוז עד ט' באב.

מנהג הספרדים ועדות המזרח שמותר מעיקר הדין להתחתן עד ראש חודש אב, אך מראש חודש אב עד ט' באב נוהגים שלא להתחתן, וראש חודש בכלל האיסור.

בחור שלא קיים מצוות פריה ורביה מעיקר הדין יכול להתחתן בבין המצרים אך המנהג להמנע, ואף הוא לא יתחתן מראש חודש אב עד ט' באב.

לכל השיטות מותר להחזיר גרושתו בימי בין המצרים, שהרי אין כאן שמחה יתירה.

מעיקר הדין מותר להתחתן בצאת יום ט' באב.

מותר לעשות תנאים גם אחרי ראש חודש אב עד ט' באב, אך בלי ריקודים ומחולות (כמו שיבואר).

ברכת שהחיינו

בכל ימי בין המצרים אסור לברך

ברכת שהחיינו על בגד או פרי חדש. הסיבה שנוהגים שלא לברך ברכת שהחיינו: משום שימים אלו הם ימי פורענות וימי צרה לעם ישראל. לכן נמנעים מלאכול פרי חדש בימי בין המצרים, שכן אם אוכלו צריך לברך עליו שהחיינו.

וכן נמנעים מללבוש בגד חדש בימי בין המצרים, שאם לובשו צריך לברך עליו שהחיינו.

אמנם בשבתות בתוך ימי בין המצרים מותר לברך שהחיינו עד ראש חודש אב, אך בשבתות שמראש חודש אב עד ט' באב ראוי להתמיר ולא לברך שהחיינו גם בשבתות.

במקום מצווה לא גזרו חז"ל מנהגי אבלות ולכן בברית, פדיון וכו' מותר לברך ברכת שהחיינו.

במקום חולי לא גזרו חז"ל מנהגי אבלות, ולכן חולה או מעוברת שמתאוה לפרי יכולים לברך על פרי חדש שהחיינו, וכן קטן שלא מבדיל בין ימי בין המצרים לשאר ימות השנה יכול לברך שהחיינו בימי בין המצרים.

אדם ששכח שהוא נמצא בימי בין המצרים וברך על פרי חדש שהחיינו יטעם מעט מהפרי כדי שלא תהיה ברכתו ברכה לבטלה, אך לא יאכל שוב מהפרי עד אחרי ט' באב.

פרי שיש חשש שלא יימצא שוב אחרי ט' באב - מותר לאוכלו ולברך עליו שהחיינו בתוך ימי בין המצרים, שהרי נחשב הדבר למקום צורך וטוב לברך עליו בשבת קודש. וכן אם יש חשש שהפרי יאבד טעמו - מותר לאוכלו בתוך ימי בין המצרים. (הידברות)

דיון משפחתי עם הרב יצחק זלברשטיין

"על פי הגורל תחלק" (במדבר כ"ו, נ"ו)

מעשה שהיה בראובן, שקבל פרטים הגרלה מאת אחד המוסדות שתתם עבורם תרומה הגונה. ביום בהיר אחד, מתקשר אחראי המוסד אל ראובן ומבשר לו בשמחה: "מזל טוב, זכית באופנים יקרות... אתה מוזמן להגיע אלינו ולקחת את הפרס".

ראובן בחר את הכתבת, וקשש שמע שמדבר בעיר מרחקת מאד, הודה לאיש ונתק את השיחה. הוא חשב בלבבו: 'אין זה שונה לי להרחיק-לקת ולבזבז כסף וטענות רבות של נסיעות הלוך ושוב...! ומשקף, נטל את הפרטים והשליכו לאשפה!

עם מי הצדק?

תשובה

שמעון, אחד מבני השכונה, עמד באותה העת לצד ראובן, והבין בדייק מדיע זרק ראובן את הפרטים. הוא המתין אפוא שראובן יעזב את המקום, ולאחר מכן נטל את הפרטים מפחו האשפה, ומהר להתקשר אל אותו מוסד, כשהוא מצייג עצמו כזוכה באופנים... (יצן ששמעון זה נתן בלשון חדה ושנונה).

"תסלחו לי מאד" - פתח בהתרעמות - "אין יעלה על הדעת לנהג כך בתורמי הארגון, וכי זו הפרת הטוב שלכם?! אם כבר מעניקים אתם פרס, מדוע מטריחים אתם את הזוכה להרחיק לקת אליכם?! מן הראוי הוא שתואילו בטובכם לשלח אלי את הפרס, ואז ישאר לי 'תאבון' להמשיך ולתרום ברחב לב!"

לסכום: האופנים שיכות לראובן.

לדפואה שלומה

ברוך חי בן לאה

רחל בת שדה

מידה בת רחל

לברכה והצלחה

יצחק (איציק)

ירקוני וב"ב

לברכה והצלחה

חיילי צבא

ההגנה לישראל

לברכה והצלחה

מדי מדים בת רחל

חנה סוזן בת חפסה

ת.נ.צ.ב.ה.

לברכה והצלחה

אלו לוי

בן סוזן

ת.נ.צ.ב.ה.

צדיקים במיתתם קדוים חיים

כשאחד מתלמידיו סיים את לימודי הרבנות והתמנה לרב קהילה, הזמין אותו הרב אבא שאול לשיחה על אתגרי הרבנות והדרכים לפעול כרב קהילה. בסיומה של השיחה ביקש התלמיד ברכה מפתיעה מרבו: "הרב, ברכני שברכותיי יתגשמו כשם שמתגשמות שברכותיך". הרב אבא שאול, שהופתע מהבקשה, חשב מעט והשיב: "אם תהיה לך אהבת ישראל - תוכל לברך וברכותיך יתגשמו."

למצוא דרך להשיב אבידה

פניו של תלמיד הישיבה זרחו משמחה כשמצא בפנית בית המדרש בישיבת "פורת יוסף" שטר כסף. זמן קצר קודם לכן למד בישיבה את פרק "אלו מציאות" שבו דיני השבת אבדה, וידע שאינו חייב להכריז על מציאת השטר, שכן אין בו סימנים שבאמצעותם יוכל המאבד לזהות אותו. אף על פי כן, ניגש התלמיד אל ראש הישיבה, הרב בן ציון אבא שאול, כדי לוודא שאכן יכול הוא ליטול את השטר לעצמו: "כבוד הרב, מה עלי לעשות? האם עלי להכריז שמצאתי אבדה, או שאני יכול לקחת את השטר לעצמי?" כפי שציפה התלמיד, פסק הרב שאין כל חובה להכריז על המציאה, והתלמיד פנה לדרכו שמח וטוב לב, אך הוא לא הספיק להגיע אל דלת בית המדרש, והרב אבא שאול קרא לו. למרבה ההפתעה, שלף הרב מכיסו שטר כסף ואמר: "ודאי מצטער המאבד מאוד; קח לך את השטר הזה במתנה, והכרו על המציאה שמצאת." (חכימא)

אי"ה ביום שבת יום הילולתו זיע"א

הרב בן ציון אבא שאול זיע"א

נולד בירושלים לרב אליהו אבא שאול שעלה מפרס בילדותו. בארץ שימש כגבאי בית הכנסת "אוהל רחל" שהיה בשכונת בית ישראל בירושלים, ונבנה על ידי עולי פרס. רבי בן ציון אבא שאול, שהיה הבכור לחמישה עשר אחים ואחיות, גדל בשכונת שמואל הנביא בירושלים. בילדותו בתלמוד תורה. "בני-ציון", עסק בתורה מתוך רעב, ולא גילה זאת אפילו לאמו. בגיל אחד עשרה החל ללמוד בישיבת פורת יוסף, שם למד מהרב יעקב עדס, וחכם צדקה חוצין וכן מראש ישיבת פורת יוסף הרב עזרא עטייה. על ספסל הלימודים, הכיר את בני גילו הרבנים הרב עובדיה יוסף, הרב מרדכי אליהו, הרב שבתי אטון, הרב דוד שלוש, והרב חיים דוד הלוי זיע"א. לאחר שנישא להדסה מסעודה, בתם של סול ורבי יוסף שרבני, התגורר ברחוב אלקנה בשכונת תל ארזה שבירושלים. לימים התמנה לאחד מראשי ישיבת פורת יוסף, יחד עם הרב יהודה צדקה. נתן את הדגש להתעמקות וליישוב דברי רש"י בלימוד הגמרא. היה פוסק הלכות על פי הבן איש חי. בשבתות היה מוסר לפני תפילת מנחה שיעורים בהלכה שנים רבות בבית הכנסת "אהל רחל" בירושלים (רח' יואל) עד לימי חוליו. נפטר בי"ט בתמוז ה'תשנ"ח ונקבר בבית העלמין סנהדריה בירושלים. לאחר פטירתו פורסמו עליו שתי ביוגרפיות: "מראה האש" ו"רבינו האור לציון".

אהבת ישראל

הרב בן ציון אבא שאול נודע כמי שברכותיו מתקיימות.

סיפורי צדיקים

והיתה לו ולזרעו

באחת העיירות בגאליציה המזרחית, פרצה פעם מחלוקת עזה בקרב ראשי הקהילה, עם פטירת המרא דאתרא, מי ראוי ליישב על כיסא הרבנות שנתפנה, עד כדי כך, שגם בשעת ההלוויה וההספדים של הרב שנפטר, ניטש ריב קולני בקהל בשאלת ממלא מקומו של רבם.

הגיב על כך הרב הקדוש רבי מאיר מפרעמישלאן זיע"א ואמר, עתה נתחוור לי פשר הברכה שהעניק ה' לפינחס, "הנני נותן לו את בריתי שלום. והיתה לו ולזרעו אחריו",

לכאורה תמוה הדבר, מהי השייכות בין שני חלקי הבטחה זו, שמבטיח הקב"ה לפינחס. אלא בידוע, שהשטן המקטרג, מרקד במיוחד כשמגיעים למצב של 'ולזרעו אחריו', ואש המחלוקת מתפשטת אז כלהבה גדולה, משום כך באה הברכה לפינחס בן אלעזר, שברית השלום המוענקת לו בחסדי השם יתברך, תהיה לו ולזרעו אחריו, ולא תפרוץ כל מחלוקת בשאלת ממלא מקומו לאחר שנות חייו בעולם הזה.

חסד מכל הלב

מסופר על הרב הקדוש רבי

אברהם גניחובסקי זיע"א (מראשי ישיבת טשיבין)

שאחד התלמידים בישיבה נסע לשבת לביתו בבני ברק, כשהגיע הביתה הבחין שהשאיר את המטריה באולם חתונות בירושלים, התקשר אותו בחור לטלפון הציבורי בישיבה, ור' אברהם ראש הישיבה שעבר סמוך למקום, ניגש והרים את הטלפון המצלצל. הבחור שהיה חדש בישיבה, לא זיהה את קולו של ר' אברהם, וביקש ממנו לחפש את אחד מחבריו לחדר.

כעבור מספר דקות חזר ר' אברהם ואמר: "לא מצאתי אף אחד מהם, במה אוכל לעזור?" הבחור מעבר לקו עדיין לא הבחין שהוא מדבר עם ראש הישיבה, ביקש ממנו שימסור לאחד מחבריו כי הוא שכח את המטריה שלו באולם פלוני בירושלים, ואודה לו אם יוכל להביאה משם. ביום שישי נקש רבי אברהם על דלת ביתו של אותו בחור ובידו המטריה, הבחור נשאר לעמוד על מקומו המום. הוא הופתע לגלות ולהיווכח, שראש הישיבה שלו לא חשב פעמיים, פשוט הלך והביא אותה איתו לבני ברק.

לקבלת העלון במייל שלחו הודעה

alonorhaner@gmail.com

לקבלת העלון בוואטסאפ שלחו הודעה

0505069633

ניתן לקבל את העלון באתר "דרשו"

לכרבה זה הצלחה

מזרנו מרדכי
וב"ב

לכרבה זה הצלחה

מרים (מידוי)
בת רות
וב"ב

לכרבה זה הצלחה

אריק ועינב דהן
וב"ב